Euroopan parlamentti
2024-2029

Talous- ja raha-asioiden valiokunta

2025/2208(INI)

19.2.2026

MIETINTÖLUONNOS

digitaalisista varoista – Euroopan unionin rahoitusjärjestelmän kilpailukyvyn ja eheyden haasteet
(2025/2208(INI))

Talous- ja raha-asioiden valiokunta

Esittelijä:: Johan Van Overtveldt

SISÄLTÖ

Sivu

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS 3

PERUSTELUT 7

EUROOPAN PARLAMENTIN PÄÄTÖSLAUSELMAESITYS

digitaalisista varoista – Euroopan unionin rahoitusjärjestelmän kilpailukyvyn ja eheyden haasteet

(2025/2208(INI))

Euroopan parlamentti, joka

– ottaa huomioon marraskuussa 2025 julkaistun rahoitusvakautta koskevan Euroopan keskuspankin (EKP) selonteon,

– ottaa huomioon Euroopan järjestelmäriskikomitean (EJRK) 25. syyskuuta 2025 antaman suosituksen kolmansien maiden usean liikkeeseenlaskijan stablecoin-järjestelmistä,

– ottaa huomioon EJRK:n lokakuussa 2025 julkaiseman raportin kryptovaroista ja hajautetusta rahoituksesta ”Crypto-assets and decentralised finance – Report on stablecoins, crypto-investment products and multi-function groups”,

– ottaa huomioon Euroopan pankkiviranomaisen (EPV) joulukuussa 2024 julkaiseman raportin tokenisoiduista talletuksista ”Report on tokenised deposits”,

– ottaa huomioon syyskuussa 2025 julkaistun Kansainvälisen valuuttarahaston julkaisun ”Finance & Development” niteen 62 numeron 3 stablecoineista ja rahoitusalan tulevaisuudesta ”Stablecoins and the future of finance”,

– ottaa huomioon marraskuussa 2025 julkaistun kansainvälisen arvopaperimarkkinavalvojien yhteisön raportin rahoitusvarojen tokenisoinnista ”Tokenization of financial assets”,

– ottaa huomioon kesäkuussa 2025 julkaistun Kansainvälisen järjestelypankin (BIS) vuotuisen talouskatsauksen,

– ottaa huomioon 22. lokakuuta 2024 julkaistun finanssimarkkinoiden vakauden valvontaryhmän (FSB) tilanneraportin kryptovaroja koskevista toimintapolitiikoista G20-maissa ”G20 crypto-asset policy implementation roadmap”,

– ottaa huomioon 22. lokakuuta 2024 julkaistun FSB:n tilanneraportin tokenisoinnin vaikutuksista rahoitusvakauteen ”The financial stability implications of tokenisation”,

– ottaa huomioon 10. marraskuuta 2025 julkaistun Englannin pankin kuulemisasiakirjan ehdotuksesta puntamääräisiä stablecoineja koskevaksi sääntelyjärjestelmäksi ”Proposed regulatory regime for sterling-denominated systemic stablecoins”,

– ottaa huomioon marraskuussa 2025 julkaistun Talouden hallinnan ja EMU:n valvontayksikön muistion digitaalisista varoista ”Digital assets: EU regulatory framework, market uptake, risks and challenges”,

– ottaa huomioon työjärjestyksen 55 artiklan,

– ottaa huomioon talous- ja raha-asioiden valiokunnan mietinnön (A10-0000/2026),

A. ottaa huomioon, että EKP:n marraskuussa 2024 julkaiseman kuluttajien odotuksia koskevan tutkimuksen mukaan keskimäärin 9,7 prosenttia vastaajista tai joku heidän taloudessaan omisti kryptovaroja, joista 54 prosenttia oli alle 1000 euron arvoisia omistusosuuksia ja 91 prosenttia alle 20 000 euron arvoisia omistusosuuksia;

B. ottaa huomioon, että yksityisten tietolähteiden mukaan kryptovarojen maailmanlaajuinen kokonaismarkkina-arvo oli 10. helmikuuta 2026 2,03 biljoonaa euroa, josta stablecoinien markkinaosuus oli 12,9 prosenttia eli 261 miljardia euroa;

C. ottaa huomioon, että yksityisistä lähteistä saatujen harmonisoimattomien tietojen mukaan tokenisoitujen varojen osuus maailmanlaajuisista digitaalisista varoista oli helmikuussa 2026 noin 1 prosentti ja osuus kasvaa nopeasti;

D. ottaa huomioon, että yksityisten tietolähteiden mukaan vuonna 2025 kryptoalan ammattilaisia oli maailmanlaajuisesti yli 1,6 miljoonaa, joista suuri osa EU:ssa, vaikkakin EU:n osuus jatkuvasti pienenee;

E. ottaa huomioon, että asetuksen (EU) 2022/858[1] 2 artiklan 1 kohdassa määritetään hajautetun tilikirjan teknologia tai DLT teknologiaksi, jolla mahdollistetaan hajautettujen tilikirjojen toiminta ja käyttö; ottaa huomioon, että 2 artiklan 2 kohdassa määritetään hajautettu tilikirja tietorekisteriksi, jossa säilytetään tiedot liiketoimista ja joka jaetaan joukolle DLT-verkon solmuja ja synkronoidaan niiden välillä konsensusmekanismia käyttäen;

F. ottaa huomioon, että kryptovarojen markkinoista annetulla asetuksella (EU) 2023/1114[2] (MiCA-asetus), luodaan kryptovaroja koskeva yhdenmukaistettu EU:n kehys, jossa on kolme pääasiallista luokkaa: sähkörahatokenit, joiden arvo pyritään vakauttamaan sillä, että niiden referenssinä on virallinen valuutta, omaisuusreferenssitokenit, joiden arvo pyritään pitämään vakaana ottamalla niiden referenssiksi muu arvo tai oikeus taikka niiden yhdistelmä, mukaan lukien yksi tai useampi virallinen valuutta, sekä muut kryptovarat, joilla tarkoitetaan arvon tai oikeuden digitaalisia edustajia, jotka pystytään siirtämään ja tallentamaan sähköisesti käyttäen hajautetun tilikirjan teknologiaa tai vastaavaa teknologiaa ja jotka eivät kuulu toisiin luokkiin;

G. ottaa huomioon, että MiCA-asetuksen 2 artiklan 4 kohdan mukaan sitä ei sovelleta kryptovaroihin, joita pidetään EU:n nykyisen lainsäädännön nojalla rahoitusvälineinä, talletuksina, varoina, arvopaperistamisina tai vakuutus- tai eläketuotteina, millä varmistetaan, että kryptovaroihin sovelletaan asianmukaisia alakohtaisia lainsäädäntökehyksiä, ja mikä on yhdenmukaista EU:n rahoituspalvelulainsäädännön tuoteperusteisen valvontamallin kanssa;

[1] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2022/858, annettu 30. toukokuuta 2022, hajautetun tilikirjan teknologiaan perustuvien markkinainfrastruktuurien pilottijärjestelmästä ja asetusten (EU) N:o 600/2014 ja (EU) N:o 909/2014 sekä direktiivin 2014/65/EU muuttamisesta (EUVL L 151, 2.6.2022, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2022/858/oj).

[2] Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) 2023/1114, annettu 31. toukokuuta 2023, kryptovarojen markkinoista sekä asetusten (EU) N:o 1093/2010 ja (EU) N:o 1095/2010 ja direktiivien 2013/36/EU ja (EU) 2019/1937 muuttamisesta (EUVL L 150, 9.6.2023, s. 40, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1114/oj).

H. ottaa huomioon, että Yhdysvalloissa sääntely on vielä kehitysvaiheessa ja että Yhdysvaltain poliittiset päätöksentekijät ja sääntelyviranomaiset käyttävät usein nimitystä ’digitaaliset varat’, jonka ymmärretään yleisesti tarkoittavan salauksella suojattuja arvon tai oikeuksien digitaalisia edustajia, jotka on tallennettu hajautettuun tilikirjaan, mukaan lukien kryptovaluutat, stablecoinit ja tietyt tokenisoidut välineet;

Yleistä

1. ilmaisee tukensa pitkän aikavälin tavoitteelle koko järjestelmän kattavasta, toimintoperusteisesta ja teknologianeutraalista lähestymistavasta rahoituspalveluja koskevaan EU:n sääntelykehykseen;

2. korostaa, että uudet teknologiat asettavat uusia haasteita sääntely- ja valvontakehykselle;

3. korostaa salauksella suojattujen hajautettujen tilikirjojen ja vastaavien rahoituspalveluinfrastruktuurin teknologioiden innovointipotentiaalia ja mahdollisia yhteysvalmiuksia sekä EU:n sisällä että EU:n maailmanlaajuisen roolin kannalta;

Kryptovarat

4. painottaa, että erityisesti kryptoalan vipuvaikutusten vuoksi ja pankkialan ulkopuolisten rahoituslaitosten alan kytkösten vuoksi on tärkeää vahvistaa datavalmiuksia;

5. kehottaa EPV:tä, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaista, rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaviranomaista, Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomaista, kansallisia toimivaltaisia viranomaisia, EKP:tä ja EJRK:ta vahvistamaan merkittäviä monitoimiyhtymiä (MFG) koskevaa valvontavuoropuhelua; korostaa, että MiCA-asetuksen poliittinen kehys on yhdenmukaistettava merkittävien pankkialan ulkopuolisten monitoimiyhtymien osalta;

6. pitää valitettavana, että kryptovaroja käytetään rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien säännösten ja seuraamusten kiertämiseen; korostaa, että selonottovelvollisuutta koskevien standardien ja maksujen valvonnan suhteen on tärkeää päästä parempaan tasapainoon yksityisyyden ja avoimuuden välillä;

Tokenisointi

7. toteaa, että asetuksen (EU) 2022/858 johdanto-osan 3 kappaleessa rahoitusvälineiden tokenisointi määritetään digitaaliseksi rahoitusvälineiden arvon kirjaukseksi hajautettuihin tilikirjoihin tai perinteisten omaisuuserien liikkeellelaskuksi tokenisoidussa muodossa hajautettuun tilikirjaan perustuvaa liikkeeseenlaskua, tallentamista ja siirtämistä varten;

8. pitää myönteisenä tokenisoinnin mahdollisia hyötyjä rahoitusvaroilla käytävälle kaupalle, kuten tehokkuuden ja avoimuuden lisääntyminen, mutta toteaa, että sen haavoittuvuuksia olisi seurattava; ilmaisee tukensa Kansainvälisen järjestelypankin rajatylittävälle maksuyhteistyölle;

9. panee merkille meneillään olevat keskustelut DLT-pilottijärjestelmästä;

Stablecoinit

10. toteaa, että MiCA-asetuksen oikeudellisessa kehyksessä stablecoinit voidaan jakaa kahteen luokkaan, jotka ovat omaisuusreferenssitokenit ja sähkörahatokenit;

11. toteaa, että stablecoinit ovat yksityisen rahan luomisen muoto ja että niiden taloudellinen tehtävä muistuttaa valuuttakurssikiinnityksiä, rahamarkkinarahastoja ja kapeita pankkeja; korostaa kuitenkin, että MiCA-asetuksessa kielletään sähkörahatokenien liikkeeseenlaskijoita ja kryptovarapalvelun tarjoajia myöntämästä suoraan tai välillisesti korkoa sähkörahatokenien osalta ja että stablecoineilla ei ole suoraa pääsyä keskuspankkeihin eivätkä ne kuulu talletusten julkisten vakuusjärjestelmien piiriin; toteaa, että stablecoineihin liittyy devalvaatioriski;

12. toteaa, että EU:n lainsäädännössä ei ole oikeusvarmuutta mahdollisesta tilanteesta, jossa EU:n yhteisö ja EU:n ulkopuolinen yhteisö laskevat liikkeeseen useita stablecoineja, kun molempien yhteisöjen liikkeeseen laskemat digitaaliset stablecoinit ovat täysin korvattavissa ja erottamattomia; kehottaa komissiota esittämään kiireellisesti asiaa koskevan lainsäädäntöehdotuksen, jotta voidaan turvata oikeusvarmuus ja tarjota vahvat vakavaraisuustakeet, toimivat yhteistyöjärjestelyt ja tehostetut kriisinhallintaprotokollat;

Muut näkökohdat

13. korostaa, että yhteentoimivuus on ratkaisevan tärkeää digitaalisella rahoitusalalla ja edellyttää esimerkiksi siirrettävää henkilöllisyyttä ja todennettavissa olevia tunnistetietoja, jotka ovat verkkojen välisen markkinainfrastruktuurin olennaisia osatekijöitä; korostaa, että oikeushenkilötunnuksen tai todennettavan oikeushenkilötunnuksen tyyppistä toimintamallia olisi tarkasteltava infrastruktuurin tason välineinä;

14. panee merkille meneillään olevat keskustelut digitaalisesta eurosta;

15. pitää valitettavana EU:n riippuvuutta EU:n ulkopuolisista palveluntarjoajista DLT-infrastruktuurin osalta; korostaa, että Yhdysvaltain hallinnon tapaa käsitellä digitaalisia varoja olisi seurattava tarkasti;

16. panee merkille meneillään olevat keskustelut kryptovarapalvelun tarjoajien valvonnasta;

°

° °

17. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman neuvostolle ja komissiolle.

PERUSTELUT

Tässä mietinnössä tarkastellaan digitaalisten varojen vaikutusta rahoituspalvelualaan ja sitä, miten ne vaikuttavat sääntelykehykseen. Digitaalisilla varoilla tarkoitetaan yleisesti kaikkia arvon digitaalisia edustajia, jotka tallennetaan salauksella suojattuun hajautettuun tilikirjaan.

On hyvä pitää lähtökohtana muutamia periaatteita. Tavoitteena olisi oltava koko järjestelmän kattava, toimintoperusteinen ja teknologianeutraali näkökulma. Vaikka hajautetuilla tilikirjoilla saatetaan uudistaa rahoitusmarkkinoiden infrastruktuuria, niillä ei varsinaisesti muuteta mitään taloudellisia toimintoja, kuten kaupankäyntiä, selvitystä ja toimitusta. Uusiin teknologioihin liittyy aina uusia haasteita. Sääntelykehys ei ole kaiken tulevan kehityksen näkökulmasta teknologianeutraali, ja sitä olisi mukautettava muuttuviin olosuhteisiin. Siinä on löydettävä tasapaino innovoinnin vauhdittamisen ja toimijalle suotuisimman sääntelyn hyväksikäytön estämisen välillä.

EU:ssa on asetuksella (EU) 2023/1114 kryptovarojen markkinoista (MiCA-asetus) annettu lainsäädäntöä, joka muodostaa kryptovaroja koskevan kehyksen. Kryptovaroihin, joita pidetään rahoitusvälineinä voimassa olevan unionin lainsäädännön nojalla, sovelletaan edelleen asiaankuuluvia alakohtaisia lainsäädäntökehyksiä.

Digitaalisten varojen alalla on yhtäältä edelleen useita riskejä. Makrotason vakauden näkökulmasta datavalmiuksia on vahvistettava, jotta saadaan parempi käsitys taloudellisista riskeistä ja yhteenliitettävyydestä rahoituspalvelujen muiden osien kanssa. Monitoimiyhtymiä, jotka luovat yhteyksiä erityyppisten kryptovarojen välille, olisi valvottava. Kryptovaroja käytetään edelleen liian usein rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevien säännösten ja seuraamusten kiertämiseen. Yksi oikeudellista selkeyttä kaipaavista aiheista stablecoineihin liittyen on kysymys useasta liikkeeseenlaskusta, johon herättiin vasta MiCA-asetuksen antamisen jälkeen.

Toisaalta hajautettujen tilikirjojen käyttö rahoituspalvelualalla voisi muiden hyötyjen ohella parantaa tehokkuutta ja yhteenliitettävyyttä. Tokenisointi mahdollistaa hajautetun tilikirjan teknologian käytön myös olemassa oleviin rahoitusvaroihin, mikä voi vähentää kustannuksia ja lisätä avoimuutta. Tarvitaan vielä paljon yritystä ja erehdystä, jotta hyödyt saadaan esiin, ja haavoittuvuuksia on seurattava.

Digitaalisen rahoituksen tulevaisuus ei ole muotoutumassa vain Euroopassa. Euroopan on ehdottomasti osallistuttava maailmanlaajuiseen keskusteluun. Sekä riskinhallinnan että rahoitusmarkkinoiden infrastruktuurin muuttamisen osalta on tarpeen keskustella yhteistyöstä, standardeista, kytkeytymisestä, vastaavuudesta ja sääntelyä koskevista vaatimuksista.